

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-2-23 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-44/542-239
Karar Tarihi : 11.07.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Burak SAĞLAM, Cemile YÜKSEK

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Öz Kardeşler Eğitim ve Öğretim Rehabilitasyon Temizlik Nak. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (BAYRAK SRC/MTSK)
Yenidoğan Mah. B. Hayrettin Cad. Kutay İşhanı Kat:3 Kırıkkale
- Uğur Necip Yiğit Hayat Mesleki Yeterlilik Eğitim Merkezi
Gürler Mah. İsmet İnönü Cad. No:24/4-3A Kırıkkale

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Kırıkkale ilinde faaliyet gösteren SRC belgesi için eğitim veren sürücü kurslarının aralarında anlaşarak kurs ücretlerini belirledikleri iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kırıkkale ilinde faaliyet gösteren SRC kurslarının aralarında anlaşarak, tek fiyat uyguladığı iddia edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 04.04.2013/2053, 08.04.2013/2136 ve 15.04.2013/2323 tarih ve sayılar ile intikal eden ve aynı kişi tarafından yapılan başvurular 15.05.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 13-28/396-M(2) sayılı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 26.06.2013 tarih ve 2013-2-23/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Kırıkkale ilinde faaliyet gösteren src kurslarının aralarında anlaşarak tek fiyat uyguladığı iddiasıyla ilgili olarak, bilgi ve belge paylaşımının 4054 sayılı Kanun'u ihlal edebilecek nitelikte olduğunun, sona erdirilmesi gerektiğinin, devamının veya tekrarının soruşturma sebebi sayılacağına 4054 sayılı Kanun'un 9/3. maddesi uyarınca Öz Kardeşler Eğitim ve Öğretim Rehabilitasyon Temizlik Nak. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (BAYRAK SRC/MTSK) ve Uğur Necip Yiğit Hayat Mesleki Yeterlilik Eğitim Merkezi (UĞUR NECİP YİĞİT SRC Kursu)'ne bildirilmesinin ve teşebbüslerin uyarılmasının gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Başvuru konusu iddiaların SRC belgesi eğitimi veren teşebbüslere yönelik olması ve SRC belgesi eğitiminin bir çeşit mesleki yeterlilik eğitimi ifade etmesi nedeniyle ilgili ürün pazarı "mesleki yeterlilik (SRC belgesi) eğitimi hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir. Ayrıca, önaraştırmanın, Kırıkkale ilindeki sürücü kurslarının faaliyetlerine

yönelik olması nedeniyle, dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar “Kırıkkale ili” olarak tespit edilmiştir.

I.2. İlgili Mevzuat

- (6) SRC belgesi, karayolunda taşımacılık yapan tüm sürücülerin alması gereken bir mesleki yeterlilik belgesi olup, diğer sürücü belgelerinden farkı, taşımacılık faaliyetinin Türkiye Cumhuriyeti karayollarında gerçekleştirilebilmesine yönelik düzenlenmiş ayrı bir belge olmasıdır. SRC 1 (uluslararası yolcu taşımacılığı için), SRC 2 (yurtiçi yolcu taşımacılığına için), SRC 3 (uluslararası yük, eşya ve kargo taşımacılığı için), SRC 4 (yurtiçi yük, eşya ve kargo taşımacılığı için) ve SRC 5 (tehlikeli madde taşımacılığı için) olmak üzere 5 çeşidi vardır. SRC belgesine ve bu belgeyi alabilmek için gerekli eğitime ilişkin hususlar Ulaştırma Bakanlığı tarafından çıkarılan Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.
- (7) Anılan Yönetmelik'in üçüncü bölümünde SRC belgesi ve diğer mesleki yeterlilik belgelerine yönelik eğitim verecek kurumlara ilişkin esaslar yer almaktadır. Buna göre; mesleki yeterlilik eğitimi verecek gerçek ve/veya tüzel kişilerin Bakanlıktan “Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi” almalarının zorunlu olduğu; belgenin adına düzenlenen gerçek veya tüzel kişiler dışında başkaları tarafından kullanılamayacağı veya devredilemeyeceği, belgenin 5 yıl süreyle geçerli olduğu belirtilmekte ve yenilenmesinde dikkat edilecek hususlar sayılmaktadır.
- (8) Yönetmelik'in altıncı bölümünde yer alan “Ücretler” başlıklı 42. maddesi ise “*Bakanlık, gerektiğinde Mesleki Yeterlilik Eğitimi ücretleri konusunda taban ve tavan ücreti belirler*” hükmünü haizdir. Ayrıca “Mesleki Yeterlilik Eğitimi ve Yetki Belgesi” konulu 06.07.2009 tarihli 2009/KUGM – 15/MYB sayılı Genelge ile toplam nüfusu 400.000'in altında olan her ilde iki adet eğitim merkezi izni verilmesi, toplam nüfusu 400.000'den fazla olan illerde ise her 200.000'lik nüfus için ilave bir adet eğitim merkezi izni verilmesi düzenlenmiş ve her il için açılması gereken eğitim merkezi sayısı Genelge Eki'nde belirlenmiştir. Buna göre Kırıkkale iline ayrılan merkezi yeterlilik eğitim merkezi kotası iki adettir.

I.3. SRC Belgesi Eğitimi Veren Kurslara Yönelik İddiaya İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler

- (9) Kırıkkale ilinde BAYRAK SRC/MTSK ile UĞUR NECİP YİĞİT SRC Kursu olmak üzere iki src eğitimi veren kurum bulunmaktadır. Yapılan incelemelerde anılan iki firmanın SRC belgesi eğitimi ücretlerini birlikte belirlediğine ilişkin herhangi bir belgeye ulaşılamamıştır. Ayrıca, gerek BAYRAK SRC/MTSK'dan alınan alacak senetleri, gerekse UĞUR NECİP YİĞİT SRC Kursu'ndan istenilen kursiyer-fiyat listesi ve fatura örnekleri incelendiğinde, fiyatların kendi içinde de farklılaştığı, bir yeknesaklık taşımadığı görülmüştür. Öte yandan, tarafların SRC belgesi eğitimi ücretlerini birlikte belirlediğine ve tek fiyat uyguladığına ilişkin bir belgeye ulaşılamamakla birlikte, UĞUR NECİP YİĞİT SRC Kursu ile BAYRAK SRC/MTSK arasında müşteri ve bilgi paylaşımı olduğu şüphesini doğuran bir takım bulgulara rastlanmıştır. Bunlardan ilki, BAYRAK SRC/MTSK'ya ilişkin kursiyer listelerinin de bulunduğu bazı klasörlerin Uğur Necip YİĞİT'in işletmesinde bulunmasıdır. Konuyla ilgili olarak Uğur Necip YİĞİT, söz konusu klasör ve belgelerin Bakanlık işlemleri için örnek olarak alındığını belirtmiştir. Bir diğer belge ise, UĞUR NECİP YİĞİT SRC Kursu'nda yapılan incelemede elde edilen ve içinde “ÖZKARDEŞLERDEN ALINAN KİŞİLER”, “ORTAK KİŞİLER” ve “HAYAT KİŞİLER” başlıkları altında kursiyer listesinin bulunduğu belgelerdir. Taraflar arasında müşteri paylaşımı yapıldığı ihtimalini ortaya çıkaran söz konusu belgeler ile ilgili Uğur Necip YİĞİT, bazı kursiyerlerin her iki kursa da kayıt yaptırdığını, sonrasında

ise daha önce eğitimi başlatan ya da kendileri açısından zamanlamasını daha uygun buldukları kursa devam etmeyi seçtiklerini, söz konusu listenin her iki kursa da kayıt yaptıran kişilerin tespiti ve Özkardeşler (BAYRAK SRC/MTSK) ile aralarında bu konuda husumet oluşmasının engellenmesi amacıyla hazırlandığını ifade etmiştir. Uğur Necip YİĞİT ayrıca yukarıda Bakanlık işlemleri için örnek olarak alındığını belirttiği klasörlerin aynı zamanda ortak kayıt yaptıran kişilerin tespiti için de kullanıldığını belirtmiştir. Konuya ilişkin BAYRAK SRC/MTSK ile yapılan görüşmede ise her iki kursa da kayıt yaptıran kişilerin bulunduğu doğrulanmış, bununla birlikte BAYRAK SRC/MTSK'ya ilişkin klasörlerin Uğur Necip YİĞİT'in işletmesinde bulunulmasıyla ilgili bilgi sahibi olunmadığı belirtilmiştir.

- (10) Öte yandan yapılan incelemelerde, BAYRAK SRC/MTSK, UĞUR NECİP YİĞİT SRC Kursu ve Hayat 71 Eğt. Öğr. Gıda İnş. Rek. Sağl. Tur. Nak. Tem. San. ve Tic. Ltd. Şti. (HAYAT 71 MTSK) arasındaki birtakım ortaklık, akrabalık ve çalışan ilişkileri bulunduğu anlaşılmıştır.
- (11) Dosya mevcudunda ayrıntılarına yer verilen taraflar arasındaki ilişkiler değerlendirildiğinde, ekonomik bütünlük içerisinde yer almadıkları anlaşılan teşebbüslerin bu ilişkilerinin bir sonucu olarak rekabetçi davranışların koordinasyonu riskinin bulunduğu ve taraflar arasında bilgi ve belge paylaşımı kanallarının açık olduğu görülmüştür. Bu durumun bir nedeninin de, konulan kota ile Kırıkkale ilinde faaliyet gösterecek eğitim merkezi sayısını iki ile sınırlayan yürürlükteki mevzuatın olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, söz konusu paylaşımın, her iki teşebbüs tarafından verilen eğitim ücretlerine bir yeknesaklık ve tek fiyat oluşturacak şekilde yansımadağı görülmektedir. Esasen, 4 günlük kısa süreli sayılabilecek bir eğitimden oluşan SRC eğitimi hizmetleri pazarında, Kırıkkale'ye yakın sayılabilecek ve 20 teşebbüsün faaliyet gösterdiği Ankara gibi bir coğrafi pazarın varlığında, Kırıkkale ilinde yer alan SRC kurslarının aralarında anlaşarak tek fiyat belirleme potansiyelinin de sınırlı kalacağı kanısı bulunmaktadır. Öte yandan, HAYAT 71 MTSK ortağı ve müdürü Fatih Selim SAVAŞ'ın annesi Gülay SAVAŞ'ın, Şubat 2013'e kadar BAYRAK SRC/MTSK'nın üç ortağından biri olduğu görülmektedir. Şubat 2013 sonu itibarıyla Gülay SAVAŞ hisselerini diğer iki ortağa devretmiş, ancak devir işlemi resmi olarak henüz sonuçlanmamıştır. Bununla birlikte, kararlaştırılan hisse devri nedeniyle BAYRAK SRC/MTSK, Şubat 2013'den bu yana SRC eğitimi faaliyetine fiiliyatta son vermiş durumdadır. Anılan nedenlerden hareketle, bilgi ve belge paylaşım suretiyle rekabeti bozucu uygulamalardan kaçınılması gerektiği yönünde ilgili teşebbüslere görüş bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- 1- Dosya konusu iddialara yönelik olarak Öz Kardeşler Eğitim ve Öğretim Rehabilitasyon Temizlik Nak. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. (BAYRAK SRC/MTSK) ve Uğur Necip Yiğit Hayat Mesleki Yeterlilik Eğitim Merkezi hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
 - 2- Bununla birlikte, elde edilen bulgu ve emareler dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bilgi/belge paylaşımı suretiyle rekabeti bozucu uygulamalardan kaçınılması gerektiği, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde Kanun'un 9. maddesinin

13-44/542-239

üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.